

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.—, — Uredništvo in uprava Maribor, Ruška cesta 5. poštni predal 22. telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 114 • Maribor, torek, dne 8. novembra 1938 • Leto XIII

Zaupnik je, kdor stori svojo dolžnost!

Princip delavskega gibanja je, da zbira ljudi ali sodelavce v političnem ali strokovnem gibanju. Nadaljnja naloga gibanja je, da sodelavce vzgoji posredno ali neposredno, da razumejo bistvo gibanja, načelo gibanja in praktično delovanje, v katerem se mora vsako razredno delavsko gibanje uveljavljati in rasti. Zakaj delavsko gibanje ne more živeti samo od načel in obenem ob le nobi z odprtimi usti, kdaj mu prilete pečeni golobi v usta.

Zbiranje sodelavcev je organiziranje in sodelavci, ki vrše to zbiranje s potikom in delom, to je, se udeležujejo v agitaciji, so zaupniki gibanja. Imamo obratne zaupnike, strokovne in politične zaupnike. Ti tvorijo jedro ali temelj organizacije, na katerem se gibanje razvija in deluje za svoja načela in za svoje socialno-politične zahteve.

Zakaj se imenujejo ti ljudje zaupniki? Zaupniki se imenujejo, ker jim je zaupano delo za delavska načela in vodstvo boja za socialne pravice delavstva, ki ga vrše kot sodelavci v strokovni ali politični organizaciji.

Celotno socialistično gibanje ima en in isti cilj, da izvojuje boj proti socialnim krivicam in oviram, ki so vzrok, da na svetu ni pravice. Vzroki so politični in gospodarski, prav pogostoma pa tudi nezavednost delavskega razreda.

Če so dobri in delovni zaupniki tako potrebni v delavskem gibanju, potem jih mora delavsko gibanje pritegniti čim več. Potrebni so taki zaupniki v strokovnem delu, v političnem in kulturnem. Vsak delavec in nameščenec, vsak inteligent in mali človek, kmet ali obrtnik, lahko mnogo koristi, ker je delokrog gibanja širok, prav tako pa tudi delokrog zaupnikov.

Najbolj preprost zaupnik in najbolj inteligenten nam morata biti dobrodošla, če hočeta delati v našem gibanju konstruktivno, vsak po svoji sposobnosti v strokovnem ali političnem gibanju. Gibanje pomeni šele celota vsega tega delovanja in zaupniki, ki to delo opravljajo, so stebri gibanja, ki jih moramo spoštovati, ljubiti in z njimi iskreno sodelovati.

To je bistvo organizacije. Soglasnost in enodušnost cilja mora vladati v gibanju, to je, med zaupniki. Zapadati pa delavsko gibanje ne sme frazerjem in provokaterjem, ki bi imeli v gibanju posrabske ali celo protidelavske namene. Razpravlja se v organizaciji o načinu dela, o taktiki, toda delavsko gibanje ne sme nikdar postati žrtev kakih privatnih interesov.

Širjenje kroga zaupnikov, načelnosti gibanja in delovanja po treznem predudarku taktike pomeni organizacijo in udeležnost gibanja.

Kdo ne želi take organizacije in takega socialističnega gibanja?

Volitve na Poljskem ob abstinenčni opozicije

V nedeljo, dne 6. t. m. so se vršile na Poljskem volitve v sejm. Opozicija je volitve bojkotirala. Vlada pa se je seveda z vsemi sredstvi trudila, da bi spravila čim več od skupnega števila 17 milijonov volilcev na volišče.

Ponekod je prišlo do krvavih razračunavanj med pristaši vladinih strank in opozicije.

Zmagala je vlada. Gre le za številno volilnih udeležencev. O tem pa bodo znani točni rezultati, ko bomo uradna poročila lahko primerjali s poročili opozicije.

Dogodki v Rumuniji

V Rumuniji imajo vlado, ki soglašajo z načeli avtoritativne diktature. Tako razglašajo prav te dni princip ene državne stranke, ki jo hočejo organizirati od zgoraj in v nje okrilju izvajati avtoritativno oblast v državi. Tudi razne meščanske stranke soglašajo z načrtom. Še v četrtek so se ministri pogajali z voditeljem liberalne stranke Tatarescuom in predstavnikom narodno zarnistične stranke Calinescuom. Na tak način menijo, da bodo lahko sestavili homogeno stranko in trdno držali oblast — stanovske države v svojih rokah. Iz teh strank bo sestavljena tudi nova vlada, ki bo reformirala državno upravo v smislu proslule stanovščine.

Ta proces so v Rumuniji pripravljali že dolgo časa, odkar je prevzel vlado stari patriarh, ki danes nadaljuje politiko, ki se prej zaradi nesoglasja med političnimi strankami ni mogla uveljaviti.

Sedanja vlada že ima avtoritativni značaj in hoče sedaj organizirati še svojo — enotno državno stranko.

Taki eksperimenti se časih začasno posrečijo. Tudi v Rumuniji.

Lepo bi sicer bilo, če bi se v vsaki državi mogla ustanoviti taka enotna stranka, ki bi imela idealen program glede politike socialne pravičnosti v skupnosti. Ali to je nemogoče.

To je eno dejstvo, ki ga skupna državna stranka ne more in tudi neče spraviti s sveta.

Ali poleg tega vprašanja je še mnogo drugih različnih interesov. Križajo se agrarni, industrijski, obrtni, trgovinski in drugi interesi. Kako nva od zgoraj diktirana stranka urejuje vsa ta vprašanja pravično ali objektivno? Navedene skupine so same podjetniške ali skupine samostojnih poklicev. Pa niti te ne

morejo biti v stanju, da služijo vsem interesom. Interesi delavcev in nameščenec, ki niso v tem konglomeratu niti dovolj zastopani, pa sploh ne prihajajo do besede, ker so kolikor toliko v nasprotju z interesi onih skupin. Delavske interese bodo poslušali le z nejevoljo, vpoštevali jih pa ne bodo, ker so jim vse druge skupine nasprotni.

Taki eksperimenti nimajo bodočnosti, ker ne slone na principu socialne pravične skupnosti. Zato je danes za zastopanje interesov v družbi primerna edino svobodna koalicija interesentov, ki ima nalogo, da ustvarja v družbi novo naziranje o družbi, in sicer po naukih socializma. Druge tvorbe so ovira temu razvoju, toda le začasna. Zakaj kmalu se bo izkazalo, da so take »državne« stranke stvor, ki ne more pravično reševati političnih in socialnih problemov.

Češkoslovaška po dunajski razsodbi

Ko so v Pragi zvedeli za dunajsko razsodbo v češkoslovaškem in madžarskem sporu glede odcepitve dela Slovaške in Podkarpatske Rusije, so ta sklep takoj razglasili po radiu. V razglasu pravijo, da je dunajska odločitev za republiko neizmerno bolesta in huda, toda tudi pod tem udarcem ne bomo klonili. Predsednik slovaške vlade kakor tudi predsednik podkarpatske

vlade sta takoj izjavila, da ostanejo Slovaki in Rusini skupno s Čehi. Republika naj postane zares pravi dom treh bratskih slovanskih narodov v federativni republiki.

Nadejamo se, da je politični križevi pot Češkoslovaške končan in da mora sedaj poskrbeti za svojo obnovo.

Tragedija republike je zapečaten. —

Kako je v Podkarpatski Rusiji?

Podkarpatska Rusija je postala predmet evropske politike. Do konca svetovne vojne je spadal ta ozki trak zemlje na južnem pobočju Karpatov k Ogrski. Prebivalstvo dežele obstoja iz 63 odst. Rusinov, iz 15 odst. Madžarov in 13 odst. Judov. Ogrska je ta predel v kulturnem in gospodarskem oziru zanemarjala še huje kot svoje druge nemadžarske pokrajine.

Češkoslovaška je imela s Podkarpatsko Rusijo v 20. letih svojega obstoja več skrbi kot pa veselja. Prevzela je pokrajino, ki je bila zanemarjena in zaostala, uničena in izropana po strahotah vojske. Prebivalstvo, obsegajoče skupaj 727.000 ljudi, je bilo po večini siromašno in neizobraženo. K pisani mešanici narodnosti pristopa še pisana mešanica verstev.

Približno 50 odst. je grkokatolikov, 15 odst. pravoslavnikov, 14 odst. judov, 10 odst. rimokatolikov. Številni narodnostni, politični in verski vplivi se križajo v ozkem traku zemlje, ki je bil nešteto krat pozorišče resnih spopadov in razračunavanj. Za Češkoslovaško je predstavljala Podkarpatska Rusija vedno deželo, ki jo je bilo treba vzdrževati. Če bi se izračunalo, koliko je ta dežela dala davkov, in koliko so znašali izdatki zanjo, bi se pokazala občutna pasivna postavka na strani Podkarpatske Rusije. Zgolj za šolske in gospodarske namene, za higijeno in javna dela je Češkoslovaška v času od 1919 do 1933 izdala več kot 1 milijardo in 600 milijonov Kč.

* * *

Posvetovanja rumunskega kralja in kneza-namestnika Pavla

v Bukarešti.

Dne 4. t. m. je prispel v Bukarešto knez-namestnik Pavle na obisk h kralju Carolu. Obisku pripisujejo v evropskih političnih krogih velik pomen. Trdi se, da je zveza med Rumunijo in Jugoslavijo spričo odločitev v mejnih vprašanjih med Madžarsko in ČSR, še bolj ojačana. Dasi ni ta zveza naperjena proti niko-

mur, je pa vendar usmerjena na obrambo lastnih koristi in teritorija. Važen je ta sestanek tudi z ozirom na najnovejšo zadržanje Bolgarije.

V splošnem pa domnevajo, da bo rezultat teh razgovorov tudi odločilen za razgovore, ki jih bo vodil rumunski kralj Carol v Londonu, kamor se bo podal še tekom novembra.

Bolgarija zahteva revizijo mirovni pogodbe

Predsednik sobranja Mošanov govori.

Zadnje tedne je tudi Bolgarija začela z akcijo za revizijo mirovni pogodbe in uveljavljenje narodnostnega principa pri novi razmejitvi.

Akcija se vodi s podporo vlade in jo je začel sam predsednik sobranja Mošanov.

Velike manifestacije »za popravo krivic«, ki jih je Bolgarija utrpela v svetovni vojni so se doslej vršile v So-

fiji in Ruščuku. V Ruščuku so zlasti ogorčeno demonstrirali proti Rumuniji, od katere hočejo nazaj Dobrudžo.

Vodja rumunskih fašistov aretiran. Te dni se je vrnil v Rumunijo vodja razpuščene železne garde Cantacuzena, ki je bil svoj čas v odsotnosti obsojen na 9 let ječe in 120.000 lejev denarne kazni. Kmalu po prihodu v Rumunijo ga je policija izsledila in aretirala.

Kitajci se ne mislijo podati Japoncem

Osvojene pokrajine še dolgo niso v oblasti Japoncev.

Kitajska vlada odločno zanika, da bi bili Japonci doslej zasedli polovico Kitajske. Take vesti so dobre za to, da se vara z njimi japonska in svetovna javnost. Kitajska vlada je gospodarica položaja v vsem ozemlju, ki so ga zasedle japonske čete. Prebivalstvo niti najmanj ne misli, da bi priznalo japonsko nadoblast in tudi sama japonska vojska je v teh pokrajinah ogrožena od kitajskih četnikov.

Japonci ne bodo Kitajske nikoli premagali, še manj zasedli. Narobe, kitajski narod je pripravljen voditi vojno do zmagovitega konca in dokler ne bo sovražnik poražen zapustil kitajskega ozemlja. Čas bo pokazal, kdo lažje vzdrži vojne napore. Kitajska je prevelika in njen narod preogromen, da bi ga mogel podjarmiti sovražnik z »otoka«.

Francoski komunisti za nadaljnji obstoj ljudske fronte

Klub sklepom radikalnega kongresa.

Kakor znano je kongres francoske radikalne stranke sprejel nenavadno ostro resolucijo proti komunistom in voblastil strankino vodstvo, da izstopi iz ljudske fronte. Komunistična stranka je odgovorila na sporočilo radikalne stranke v zelo zmernem tonu in je zaprosila, da naj vodstvo radikalne stranke še enkrat prouči situacijo, predno uveljavi sklepe marsejskega kongresa.

To pismo komunistične stranke kaže, da je položaj v Franciji zelo resen in da je komunistična stranka v njenem lastnem interesu prisiljena k ponuščanju, ako noče, da se bodo dogodki v Franciji razvijali brez nje in proti njej.

Voditelj laburistov major Attlee je te dni govoril na ogromnem shodu svojih pristašev, v katerem se je izrekel proti narodni koncentraciji na Angleškem, ker bi to pomenilo, da je opozicija odobrila Chamberlainovo delo.

Angleški obisk v Parizu. Ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister lord Halifax bosta na povabilo francoske vlade dne 23. t. m. obiskala Pariz, kjer bosta razpravljala s francoskimi državniki o ureditvi spornih mednarodnih vprašanj.

Srditi boji ob Ebru

Nacisti napadajo Moro de Ebro

Kako velikega pomena je bila ofenziva republikancev ob Ebru, ki so se s spretnim manevriranjem koncem julija polastili desnega brega reke, kažejo napori nacistov in samega generala Franca, ki z besno srditostjo napada na te republikanske postojanke in se trudi, da bi pogljal republikance nazaj na levi breg.

Zadnji teden divjajo na tej fronti silno krvavi boji, ki zahtevajo v vrstah naci-

stov ogromne izgube. Saj so njihovi napadi naperjeni proti najbolj močno izgrajenim postojankam, iz katerih sipajo republikanci smrt v napadalce.

Osrednjo točko teh bojev tvori kraj Moro de Ebro, ki ga smatra general Franco za ključ do cele situacije.

Nacisti sami priznavajo, da se je treba boriti za vsako ped zemlje in da nudijo republikanci nenavadno hud odpor.

„Prazni lokali so zlo, proti temu zlu bi se morali boriti vsi“

Počasi prodira spoznanje.

Te besede je zapisal ljubljanski »Trgovski list«, ki vidi predvsem zlo v tem, da postajajo trgovski, gostilniški in obrtniški lokali bolj in bolj prazni. S tem se list pritožuje zaradi slabe kupčije in propadanja srednjih in v gospodarstvu posredovalnih plasti prebivalstva. Prihaja pa tudi do pravega vzroka temu pojavu, ko pravi, da konzumna sila neprestano pada in je že padla na minimum. Plače javnih nameščencev, ki tvorijo polovico odraslega ljubljanskega prebivalstva, so tako majhne, da ne zadoščajo niti za sproti. Do desetega ali petnajstega v mesecu je še pičel promet, že prej, zlasti v drugi polovici meseca pa nastane po obratovalnicah mrtvilo. Še mnogo slabše so delavske mezde, ki pogostoma ne vztrezajo niti minimalnim mezdami, ki jih dotična naredba o minimalnih mezdah določa.

Zasluzki javnih nameščencev in delavcev vobče ne zadoščajo za življenjske potrebščine, kaj šele za kulturne in razvedrilne namene.

Delavsko gibanje ves čas, ko se v tem pogledu ne ukrene nič izdatnega, pou-

darja, da je treba okrepiti konzum. silo, torej ne le s tem, da se preskrbi zasluzek, ampak tudi s tem, da je zasluzek primerno velik, da more razgibati gospodarstvo. Zakaj, vsak trgovec in celo vsak gospodarski lajik ve, da dviga in pospešuje gospodarstvo le velik promet z blagom, to je, velik konzum. — Večji in velik konzum je le mogoč, če imajo konzumenti dobre plače in mezde ter tudi dovolj prilike za zasluzek.

Svobodne delavske strokovne organizacije so zaradi tega predlagale, da naj se minimalne mezde zvišajo v dravski banovini, ker so sedanje »...« nizke. Seveda z višjimi minimalnimi mezdami problem še ne bo rešen. Da se uvedejo primerne plače in mezde, bi morala poskrbeti poleg delavskega gibanja tudi oblast in gospodarski krogi. Prav v trgovski stroki je še, žal, mnogo nameščencev, ki ne dobivajo niti zasluzkov po minimalnih mezdah. Zato res ne razumemo, da se sokrivci sami pritožujejo zaradi padanja konzuma.

Doma in po svetu

Kandidatna lista dr. Milana Stojadinovića za dravsko banovino je že objavljena. V Ljubljani kandidira notranji minister dr. Anton Korošec, drugi kandidat pa je generalni tajnik Zveze industrijcev dr. Golija. V ostalih srezih se kandidature znatno razlikujejo od onih, ki jih je napovedovalo časopisje zadnje tedne v zvezi z raznimi konferencami, kar kaže, da je bilo slabo informirano.

Število volišč za volitve v narodno skupščino je v vsej državi 7620. Po banovinah so razdeljena tako-le: dravska 637, dunavska 1330, savska 1263, primorska 486, vrbavska 505, drinska 777, zetska 494, moravska 872, vardarska 755, Zemun, Beograd in Pančevo 131. V »Službenih Novinah« in drugih listih so objavljeni tudi predsedniki volišč.

Bolgarski poslanik Ivan Popov v Beogradu je te dni posetil predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića.

Izredna glavna skupščina učiteljske organizacije JUU se je vršila dne 6. t. m. v Zagrebu. Zbranim delegatom je bilo sporočeno, da se zaradi splošne prepovedi zborovanj skupščina ne sme vršiti. Pozneje se je na intervencijo ta prepoved omilila toliko, da se je skupščina smela sestati, toda dnevni red je bil znatno omejen in skrčen. Še bolj so ga pa skrčili delegati sami, ki so dnevni red absolvirali v četrt ure in sprejeli predloge glavne uprave s 300 proti 4 glasovom.

20 let od osvoboditve Beograda v svetovni vojni je poteklo 5. novembra t. l. Pred dvajsetimi leti je srbska in zavezniška vojska v zmagovitem pohodu, po svojem znanem proboju na solunski fronti, očistila Srbijo in pregnala avstrijsko in nemško vojsko tudi iz obdonske prestolice.

Požar je uničil veliko tvornico prediva in tkanin v Dugi Resi. V nedeljo, dne 6. t. m. popoldne je nenadoma izbruhnil požar v tvornici prediva in tkanin v Dugi Resi pri Karlovcu. Požar je zajel velika skladišča bombaz in se je potem naglo razširil na vso tvornico. Tvornica je v nekaj urah postala žrtev požara. V tovarni je bilo zaposleno preko 1000 delavcev in delavk, ki so vsled požarne katastrofe ob krah.

Mesečni mrk bo dne 7. t. m. Prišel bo ob pol 9. uri zvečer.

Naše grozdje, bolgarsko in rumunsko, se prodaja v Pragi na debelo po 5.50 do 6.— Kč za 100 kg. Veličje 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811.

Zaključne prireditve Zveze grafičarjev ob 70 letnici ustanovitve organizacije

V soboto in nedeljo je organizacija grafičarjev zaključila praznovanje 70 letnice ustanovitve organizacije ki jo je proslavljala po raznih krajih mesec dni. Slavnosti in prireditve so imele namen, da pokažejo javnosti zlasti delavstvu, kako važna je strokovna organizacija in kaj vse lahko nudi članstvu, če je to trdno in zavedno. Prireditve so tudi dokazale, da je delavstvo zrelo, da lahko z uspehom vodi svoje organizacije. Prav grafična organizacija dokazuje to, ker so nje socialnopolitične in službene razmere urejene kakor nikjer. Organizacija skrbi tudi socialno za svoje članstvo v taki meri, da je nima primere v nobeni drugi ustanovi.

Organizacija je priredila v Ljubljani v dvorani Delavske zbornice v soboto svojevrstno akademijo z godbo, petjem, recitacijami in prizori. Program je izvajalo skoraj izključno članstvo organizacije in je nudilo prijeten užitek obiskovalcem, ki so dvorano napolnili.

V nedeljo dopoldan se je vršilo istotam slavnostno zaključno zborovanje, na katerem

je bilo več kratkih predavanj o razvoju organizacije, o nje humanem in kulturnem delu ki so pokazala jasno sliko pomena neodvisne strokovne organizacije grafičarjev.

Zborovanje so pozdravili predsednik Delavske zbornice, zastopnik Strojne komisije, podpredsednik in tajnik zveze grafičarjev iz Zagreba kakor tudi zastopniki drugih organizacij.

Zborovalci so dobili absoluten vtis da je delavska strokovna organizacija zrela in sposobna, da se svobodno in neodvisno upravlja sama, pa tudi da so delavske strokovne organizacije utemeljene v družabni potrebi.

TEZNO PRI MARIBORU

»Vzajemnost« Tezno priredi v sredo, dne 9. novembra ob 7. uri zvečer v gostilni Felč Tezno predavanje »O vzgoji otrok«. Predava g. nadučitelj Vranc. Delavci-delavke, pridite! Vstop prost! — Vabi odbor.

Ne vemo ne ure ne dneva...

V ZADNJEM ČASU SMO IZPLAČALI

cele zavarovalne vsote

ob smrti sledečih naših zavarovancev:

SEMLIČ SIMON, Stanetinci 17, p. Sv. Anton v Slov. gor.;
GORIČAN STEFAN, Starše 1, p. St. Janž na Dravskem polju;
VRABLO ALJAZ, Križevci pri Ljutomeru 37;
KRIZNAR ANTON, Zg. Bitnje 47, p. Stražišče pri Kranju;
WEILAND MARIJA, Maribor, Tržaška 59;
ČESEN ANA, Dol pri Ljubljani 1;
SALAMUN IVAN, Celje, Kralja Petra cesta 28;
SWATY KAREL, St. Ilj v Slov. gor. 25;
KUČIČ ANTON, Gora sv. Lovrenca 8;
ZAPUSEK VALENTIN, Zg. Jablanca 1, Šmartno pri Litiji;
LESKOVŠEK HELENA, Celje, Tovarniška 8;
DOLŽAN TEREZIJA, Zabreznica 13, p. Zirovnica;
PERHAJ MARIJA, LJUBLJANA, Gosposvetska 13;
PIŠEK TEREZIJA, Sv. Lovrenc na Dravskem polju 30;
PUNGERČAR FRANČIŠKA, Loke pri Trbovljah 335;
OBAL ŽUŽA, Murska Sobota, Aleksandrova 3;
KOTAR TEREZIJA, Marija Magdalena, p. St. Pavel;
URATNIK VINCENC, Polzela 110;
KRAGELJ JOŽE, Hrastnik 36;
RIŽNAR ANTON, Njivice, p. Radeče pri Zidanem mostu;
VIDOVIČ FRANČ, Rošpoh 98, p. Maribor;
RANČAN MARIJA, Špitalič 16, p. Konjice;
GREVOL GAŠPER, Guštanj 52;
OBLAK ANA, Jesenice, Podmežaklj 27;
KOLAR JOŽEF, Sv. Križ nad Jesenicami 8;
ŠULN URŠULA, Trbovlje 1;
JAN IGNACIJ, Laško;
WEBER STEFAN, Jesenice, Gregorčičeva 1;
PONGRATZ LJUDMILA, Muta 26;
DREMELJ ANTON, Zidani most 26;
GOLOB NEŽKA, Šmartno pri Litiji;
ČERNEJ KONRAD, Morje 28, p. Fram;
AICHOLZER FRANČIŠKA, Jesenice, Delavska 5;
ILERSIČ MARIJA, Ljubljana, Bežigrad;
MAVRI MARIJA, Škofja Loka, Spodnji trg 9;
RAVNİKAR FRANČIŠKA, Ljubljana, Podjunska 12;
OBREKAR AVGUST, Ljubljana, Einspillerjeva 15;
KOPRIVEC PETER, Brezje;
FEKONJA IVANA, Žerovinci 46, p. Ivanjokovci;
ŠTEFE APOLONIJA, Tržič, Pot na Zali rovt 4.

PREZPLAČNO SOZAVAROVANO VSOTO je »KARITAS« izplačala ob smrti 10-letnega Bogoljuba, sinčka pri nas zavarovanih staršev Merlak Frančiške in Franca iz Jesenic.

NE ODLAŠAJTE S PRISTOPOM V ZAVAROVANJE »KARITAS«!

„KARITAS“

NAJVEČJE LJUDSKO ZAVAROVANJE V JUGOSLAVIJI
JAMSTVO DIN 80.000.000—

Prospekte ter navodila dobite brezplačno pri naših zastopnikih in pri

»KARITAS«, Ljubljana, Palača Vzajemne zavarovalnice in
»KARITAS«, Maribor, Orožnova 8.

FUSCIEN DOMINOIS

Zabeležili smo že da je dne 26. oktobra umrl v Parizu, zadet od kapi, prof. Fuscien Dominois.

Sodrug Dominois je bil izvanreden duh, velik francoski prijatelj Čehov in Slovkov, a prav tako Jugoslovancem. Češki listi z veliko bolešjo pišejo o njegovi smrti, ki jim je ugrabila zvestega prijatelja, ko jim je bil najbolj potreben. »Lidove Noviny« prinašajo iz peresa pariškega dopisnika Ivo Ducháčeka iskreno pisan članek pod naslovom: »Francoski, ki je ostal zvest«. Enako toplo se spominja zvestega Francoza, vedno nemirnega duha socialistično »Pravo Lidu«.

Spoznal sem tega odličnega novinarja pred tremi leti v uredništvu »Prava Lidu« v Pragi, kjer je bival Dominois od prevrata naprej kot novinar, ki je z vso temeljitostjo in ljubeznijo dopisoval v pariške dnevnike in revije o Čehoslovski. Popolnoma je obvladal češčino, a v par stvkih najinega razgovora sem videl, da je bil prav tako doma tudi v Jugoslaviji. Čez pol leta sem ga zopet srečal o polnoči v praškem »Družabnem klubu«, kjer je bil obdan od čeških politikov novinarjev in pisateljev. Dr. Ripka, ki me je povabil tja na večerjo z nekimi hrvatskimi novinarji, me je hotel Dominoisu predstaviti, pa me je že poznal iz najinega parminutnega razgovora v »Pravo Lidu«. Bil je tudi tedaj o polnočni uri tak, kot ga slikajo sedaj praški

listi: živahen, ljubezniv, povsod doma duhovit, impulziven.

Potoval je vse svoje življenje po Čehoslovski čez in čez, pa ravnotako po Jugoslaviji. Romuniji čez ves Balkan poročala je, zbiral material, konferiral, predaval in pisal. Vmes je na pariški šoli vzhodnih jezikov predaval češki jezik.

Z vso svojo dušo in s srcem umetnika je bil udan Čehoslovski, baš zaradi tega ni mogel prenesti katastrofe svojih prijateljev. Ko se je 26. oktobra zjutraj vračal s političnega potovanja k svoji rodbini v Parizu, mu je pred vstopom v vlak odreklo njegovo zmučeno srce.

Predlaskim sem po nekaterih naših družstvih predaval o največji politiki Francije baš na podlagi referata, ki ga je imel pokojni Dominois v političnem klubu »Přítomnost« v Pragi. Bil je vnet pristaš politike Ljudske fronte v Franciji in je zato kakor piše I. Ducháček, kar popadel vsakega Francoza, ki je odobral münchenski mir in ni uvidel usodne napake Francije. Bil je bojevnik socialist brez miru in počitka. In tako se je izčrpal že s 50. letom. Padel je kot nešteto drugih velikih duhov, ki so preveč čutili in trpeli ob zadnjih udarcih. Dominois je bil med Francozi, kakor svoječasno Herman Wendel med Nemci: Vse svoje življenjsko delo je posvetil spoznavanju Čehoslovancem in Jugoslovancem in tudi delal za nje.

Za obema ostaja praznina. Dr. Reisman.

Kotiček sadružic

Mislite tudi na živali!

Žival ki živi in umira kakor človek, ki se prav tako veseli in žalosti, čuti in trpi, a vsega tega ne more nikomur povedati in potopiti, ki ne more dopovedati svojega gorja brezsrčnemu človeku v njegovem jeziku, ki se danes skoraj popolnoma izenača mrtvi pridu in skoraj brez vsake pravne podlage. Še one skromne naredbe o varstvu živali, ki jih vsebuje naša zakonodaja, večinoma ne izvajajo in pogosto ostanejo celo najgrši slučajni mučenja živali nekažnovani. Dan za dnem smo lahko priča surovostim ki jih uganjajo nad živalmi odrasli. Vozniki prepejajo tovrstno živino in ji dajo nezadostno hrano, psa imajo ves dan priklenjenega na verigi brez dovoljne hrane in vode, pa potem ni čuda, če deca, ki vse to opazuje, ne pozna usmiljenja do živali, če muči žuželke, martinčke, ptičke, pa tudi domače živali. — Sami zakoni proti mučenju živali, pa če bi bili še tako strogi in če bi jih še tako ostro izvajali, ne bi mogli zatreti v človeku temnih in zlobnih kalih in bi zato živalim, ki se ne morejo nikamor pritožiti, le malo pomagali. Zato je treba tudi v tem pogledu vzgajati predvsem mladino, dopovedati ji kako neizmerno korist ima človeštvo od živalstva, kako so živali naši najboljši prijatelji, ki jim pa vso njihovo vdanost tako slabo vračamo. Z vzgledom in besedo je treba navajati mladino k ljubezni do živali prav tako kakor k ljubezni do ljudi, saj je oboje v tako tesni zvezi in tisti, ki je surov do živali, je prav gotovo tudi surov do ljudi. O morilcu, ki je zasnoval grozotni letošnji dvojni umor na Pohorju vedo njegovi vzgojitelji povedati značilni dogodek iz njegovih šolskih let, kako je nekoč križal živo mačko na drevesu. Tak človek je prav gotovo slabši od toliko zaničevane živali. Matere, v čigar rokah je vzgoja mladega rodu, naj zato nikdar ne pozabijo na to važno strano svojega vzgojnega dela, nenehoma naj navajajo deca k ljubezni do slehernega živega bitja, do črvička v cestnem prahu, do vrabčka na strehi prav tako kakor do slehernega sočloveka. Če hočejo, da jim bo otrok zrastel v dobro in plemenito osebnost.

Salmijak v gospodinjstvu.

Salmijak bi morali imeti vedno doma, ker

nam marsikje uspešno služi. Prah in nesnago nam najbolje odvzame, osnaži pa tudi madeže od kisline, vina, sadja in rdečila. Mastne ovrtnike moških sukenj osnažimo na volje, če jih namažemo z zmesjo mila in salmijaka dobro obdrgnemo in nato izplaknemo s čisto vodo. Volnene in flanelaste odeje lepo očistimo v mlačni milnici, kateri dodamo na vedro vode 1—2 žlici salmijaka. Preproge prav temeljito osnažimo, če jih krtačimo s krtačo, ki jo vedno znova namakamo v toplo vodo, ki ji prav tako dodamo na eno vedro 1—2 žlici salmijaka. Tudi barve so potem bolj sveže. Z vodo, kateri dodamo nekaj salmijaka, lahko tudi prav lepo osnažimo lakirano pohištvo in vrata. Z razredčenim salmijakom umijemo tudi krtače za lase nato jih splahnemo in jih položimo na sonce sušiti. Madeže od oljnatih barv očistimo, če zmešamo terpent in salmijak, vsakega polovico, in s tem madeže drgnemo. Z isto zmesjo odstranimo tudi star lak s pohištva. Nesnago od muhi na slikah odstranimo z rezino čebule, ki jo namočimo v salmijak.

Jabolka v kuhinji.

Vse premalo se uporabljajo gospodinjje pri kuhi jabolka. Jabolka lahko združimo s krompirjem, kruhom, z moko z rižem, z zdrobom in še z marsičem drugim v prav okusne in izdatne jedi, ki jih imajo otroci in odrasli enako radi. Od jabolčnih jedi poznajo naše gospodinjje še najbolj jabolčni zvitek (štrudel). Marsikje pa še tega ne znajo prav napraviti. Namesto da bi dali mast v testo, da bi bilo bolj krhko, jo polijejo po vrhu, kar nima nobenega smisla. V testo za jabolčni zvitek je treba razen moke jajca, malo soli in potrebnega mleka ali vode dati vedno tudi malo masti (zadostuje za oreh masti na dve pesti moke), pa še tudi žlico sladkorja. Testo je potem okusno in krhko in se da lepo valjati. — Treba pa je, da se gospodinja ozre še po drugih jabolčnih jedeh. Nekaj navodil za nje smo že priročili. Za danes naj opozorim samo še na jabolčno juho. Jabolka olupimo, razrežemo na krljhe in nato kuhamo do mehkega. Potem zmešamo 1—2 žlici moke z mrzlo vodo in damo v juho. Dodamo sladkor, kolikor si ga pač kdo želi, ščepec soli, cim ali stolčene klinčke. — K tej juhi sodijo najbolje na kocke zrezane opečene žemlje ali kruh.

Delavski pravni svetovalec

Dajanje blaga mesto plače (Laško)

Vprašanje: Zaposlen sem bil pri cestnem odboru, ki pa meni, kakor tudi ostalim delavcem ni izplačeval zaslužka v denarju, ampak nam je dajal le nakaznice za nakup blaga pri dveh trgovcih, ter smo morali te nakaznice sprejemati namesto plače. Kljub temu me je trgovec sedaj tožil na plačilo kupnine za blago, dasiravno sem jaz vse blago, ki sem ga vzel pri njemu plačal s takimi nakaznicami cestnega odbora in zato od cestnega odbora nisem prejel nikake plače. Sodišče me je sedaj obsodilo, ker mu je cestni odbor sporočil, da trgovec ni dvignil pri njem nikakega denarja, ampak da sem dvignil denar jaz. To pa ni res, in bi mogel pričati o tem, da je trgovec prejel vse zneske od uradnika cestnega odbora, ki je pa takrat, ko je prišlo vprašanje sodišča bil bolan in je poročilo sodišču naslovil nek drug uslužbenec, ki stvari ni tako natančno poznal. Ali lahko kaj dosežem zoper sodbo, zlasti tudi, ko je poteklo že več kot tri leta, odkar sem jemal blago pri trgovcu in je zato njegova terjatev tudi že zastarana?

Odgovor: Po zakonu je sploh prepovedano dajati zaposlenemu osebo blago na up ali pa mu dajati nakaznice za kake trgovce namesto plače, kot je to delal cestni odbor v vašem primeru. Z ozirom na to bi lahko zahtevali od cestnega odbora še vedno, da Vam izplača Vaš zaslužek, zlasti sedaj, če se je v pravi ugotovilo, da cestni odbor ni plačal trgovcu ničesar, tako da ste Vi s tem oškodovani. Pa tudi trgovčeva terjatev proti Vam je zastarana, ako v zadnjih treh letih niste priznali dolga in bi moralo zato sodišče tožbo zavrniti, ako ste sodniku to povedali. Zoper sodbo lahko napravite v 15 dneh odkar ste sodbo prejeli, priziv, če je znesek, za katerega ste bili toženi večji kot 500 din. Vendar se morate zaradi priziva obrniti na kakega odvetnika.

Dolg v hranilnici

Vprašanje: Prihranil sem si nekaj denarja in ga naložil v hranilnico. Pred leti sem si kupil nato malo hišo, ker pa je bila hranilnica že pod zaporo in mi ni hotela izplačati denarja, sem moral najeti posojilo drugje in plačujem pri tej posojilnici 7% obresti, dočim dobivam za svoj denar le 2% obresti. Posojilnica, ki ji jaz dolgujem je pripravljena prevzeti moje vlogo v prvi hranilnici, vendar le-ta neče na to pristati. Ali lahko zahtevam izplačilo svojega denarja?

Odgovor: Če je hranilnica pod zaščito, izplačila vloge ne morete zahtevati ampak Vam je dolžna izplačevati le toliko, kolikor določa odplačilni načrt, ki mora biti v hranilnici javno nabit. Pač pa Vam hranilnica nikakor ne more preprečiti, da bi Vi svojo vlogo odstopili posojilnici, kateri ste sami dolžni in lahko to zmeraj storite tudi proti volji hranilnice.

HRANILNO IN POSOJILNO DRUŠTVO DELAVCEV V MARIBORU

reg. zadruga z omejeno zavezo

Frankopanova ulica št. 37 (v lastni hiši) — Telefon 26-35

Račun pri Poštni hranilnici št. 13.143

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4% odn. 5% proti odpovedi.

Daje posojila po ugodnih pogojih na menico in vknjižbo. — Zdržni delež znaša Din 200.—.

Uradne ure vsaki dan od 17. do 19. ure